

Medborgardialog

SKR

Medborgardialog

Medborgardialog är ett stöd till den representativa demokratin. Genom att bjuda in medborgare som inte är invalda i fullmäktige, nämnder eller styrelsen att påverka kommunen. För att skapa bättre beslutsunderlag, hitta lösningar på gemensamma utmaningar och skapa relationer.

Medborgare är de som bor, verkar eller har en relation till kommunen.

Medborgardialog är inte.....

- Förankring av beslut ni redan fattat eller tänker fatta som inte är påverkbart
- Den enskilde politikerns samtal på Ica etc.
- Den "vardagliga" kontakten med brukarna

Olika metoder

Medborgarjury Open space Medborgarpanel

Medborgardialog i komplexa frågor E-petitioner

Trygghetsvandringar

E-paneler Brainstorm

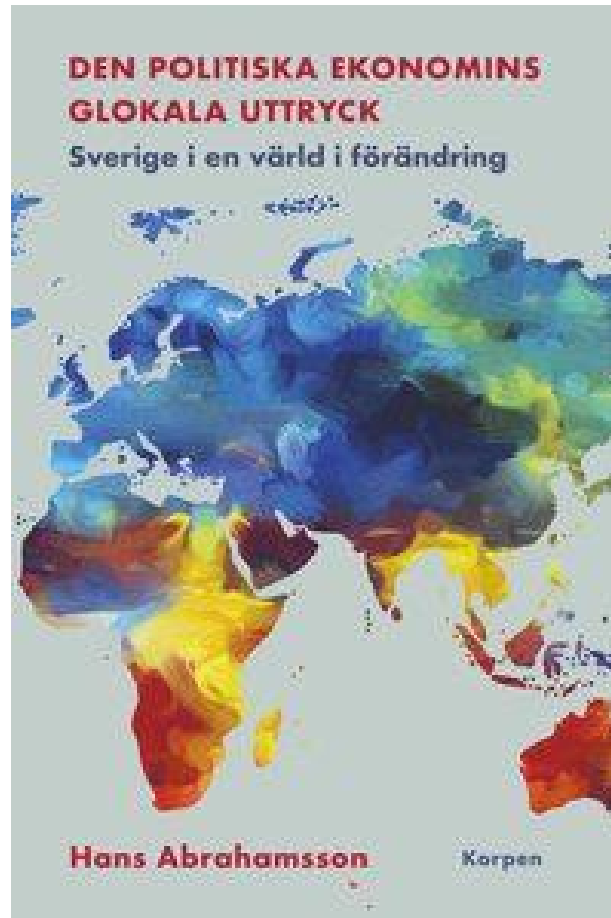
Mini- Public

Rådslag Walk and talk

MatchMaking

Medborgarbudget

Café modellen Öppna möten Tältet

... den komplexitet som präglar dagens samhällsproblem kräver en förändrad och medskapande maktordning för att de skall kunna hanteras på ett socialt hållbart sätt...

Sammanfattning

- Megatrenderna globalisering, urbanisering, migration
- Från välfärdsstat med legitimitet hos medborgarna till konkurrensstat med legitimitet hos internationella investerare
- Med minskad betydelse av landsgränser gör "Den nya ekonomiska" geografin att platsens betydelse ökar.
- I det lokala visar sig megatrender på olika sätt, ökad polarisering.
- Den komplexitet som präglar dagens samhällsproblem kräver en medskapande maktordning för att kunna hanteras på ett socialt hållbart sätt

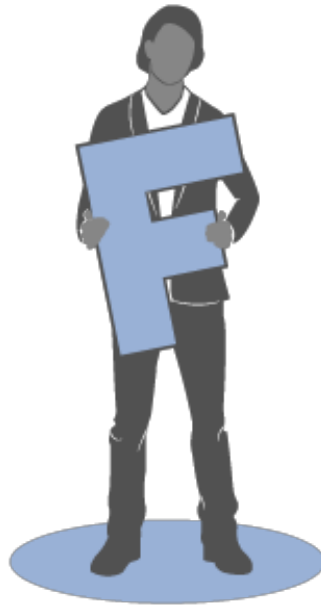

Vad är ett lyckat resultat?

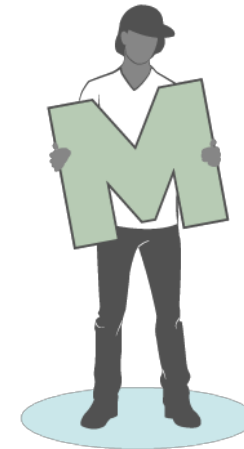
Vem är medborgardialogen till för?

Nå organisationens mål
Skapa underlag för
beslut

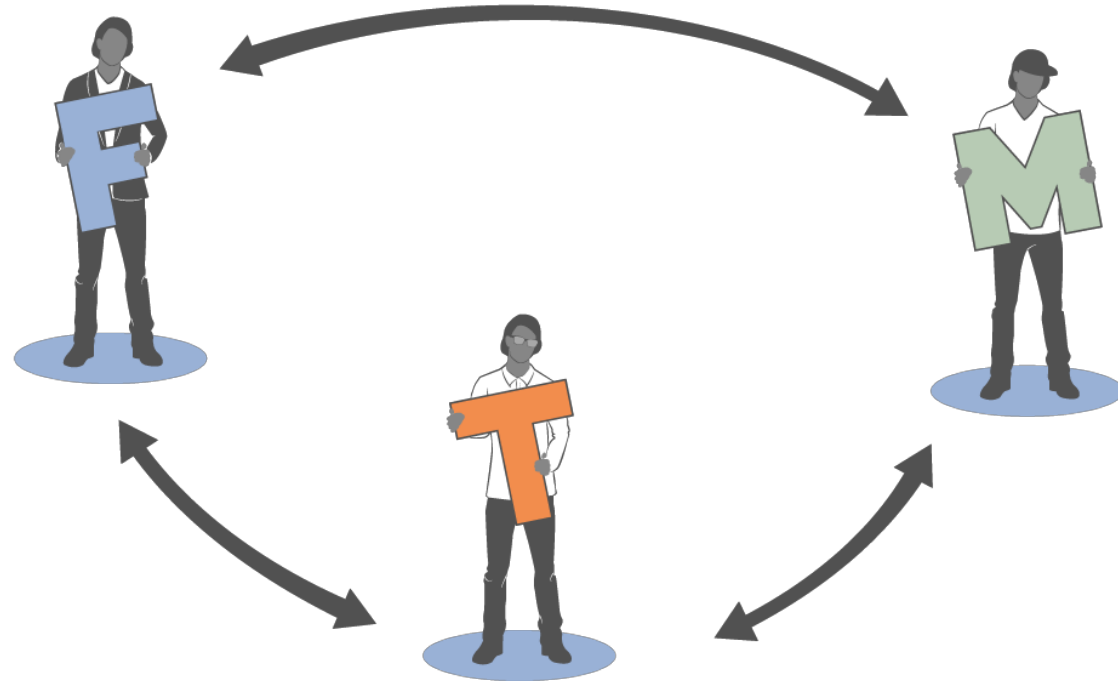
Fatta beslut
SMARTA mål
Förtroende
Förståelse

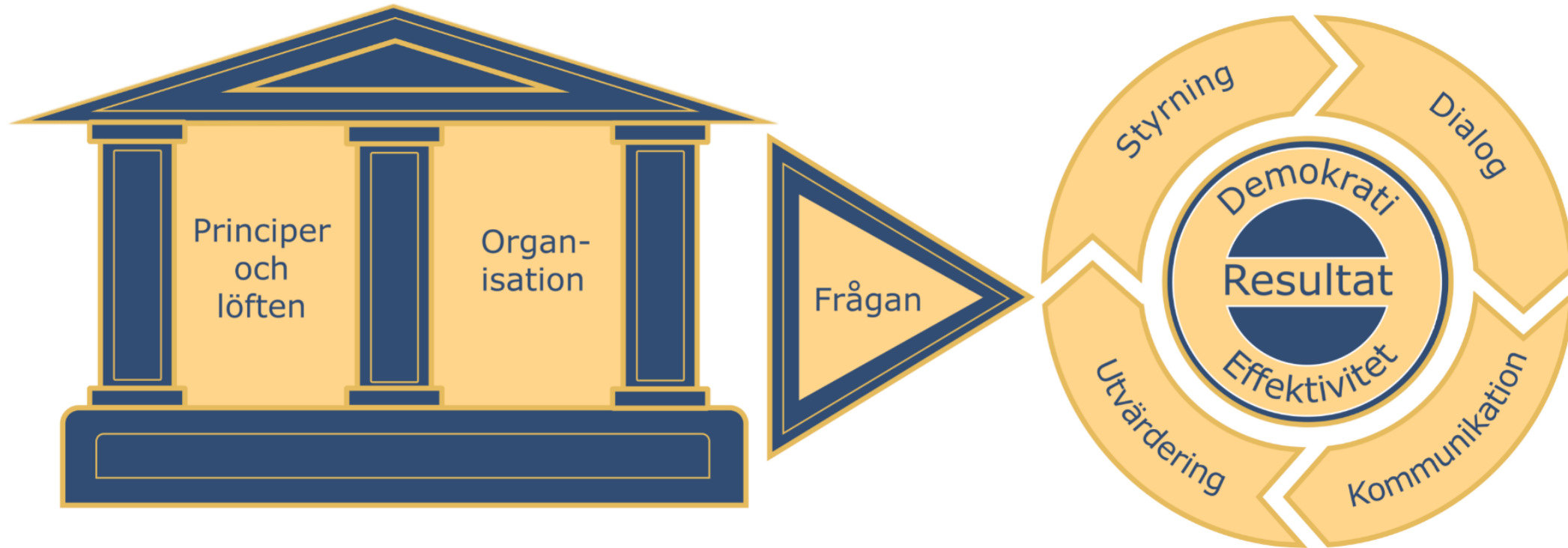
Egenmakt
Hälsa
Förtroende
Inflytande

Vad är ett lyckat resultat?

Det gyllene tillfället!?

Struktur och systematik för Medborgardialog

SKR:s styrkarta 2019

Strategiska vägval - metoder

Höra många

Grundare samtal

Mäta

Spontan reaktion

Höra färre

Fördjupade samtal

Resonera

Lärande

Strategiska vägval - Representation

- Statistiskt urval
- Snöbollsurval
- Självvalda
- De som går förbi
- När som helst

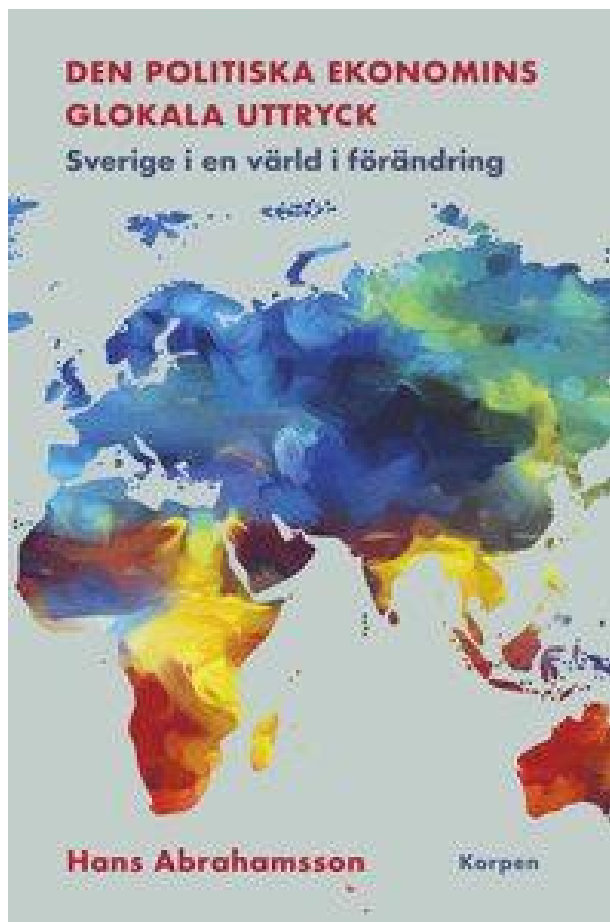
Anpassa efter målgruppen

- Visa på platsen
- Ringa, chatta och SMS
- Möjliggör vardagen för målgruppen
 - Barnpassning
 - Mat
 - Tid

Hur skapa förändring?

- Politiskt och ledningens stöd
- Administrativt stöd
- Del av politiska ramverk
- Tydlig och adekvat organisering
- Stöd till marginaliserade grupper

... den komplexitet som präglar dagens samhällsproblem kräver en förändrad och medskapande maktordning för att de skall kunna hanteras på ett socialt hållbart sätt...

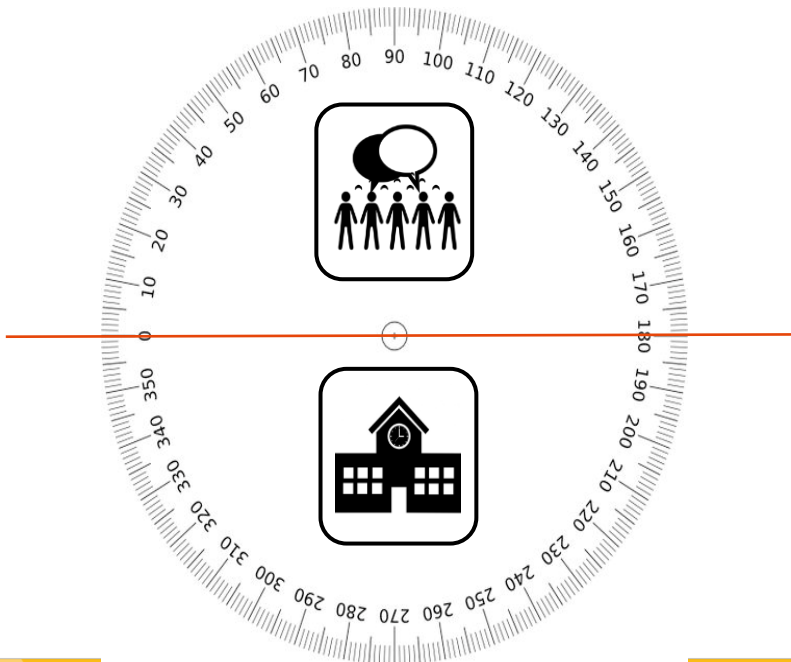
Kommun och regioner som möjliggörare för att hantera komplexa frågor

- Komplexa frågor präglas av att ingen enskild aktör har kompletta bilder av frågan och ej heller medlen att åtgärda dem enskilt
- Ofta finns en koppling till konflikt
- Börjar som skämt – eskalerar stegvis till våld eller separation
- Kommunen/regionen har en stark "samlande kraft"
- Öppna upp!
- Tänk bortom stormötet, ordna de samtal som behövs

Inkluderande förhållningssätt i 360 grader för att hantera komplexa frågor

Ett förhållningssätt och sätt att arbeta tillsammans med olika aktörer.

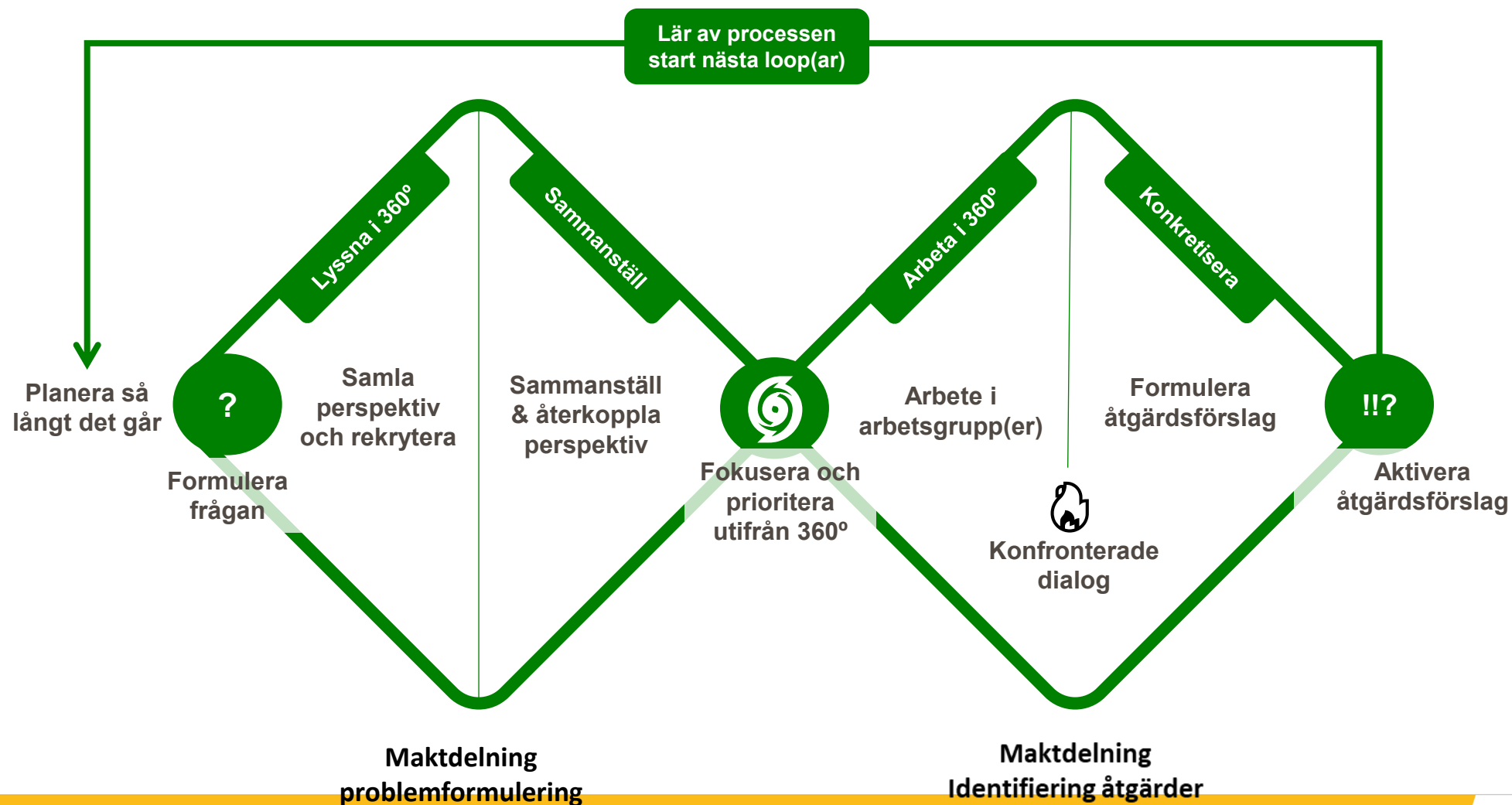
- Jag har inte hela bilden
- Jag är en del av problemet
- Jag är en del av lösningen

Bära sitt perspektiv

- Vara i samtal med en samtalsledare
 - Hjälpa att bli tydlig
 - Möjlighet att förbereda - Inte själv vid obekväm situation
 - Underkasta sig en form
- Tid att beskriva varför
 - Ofta flera möten
- Möjlighet att lyssna till andra
- Genomförbara förslag
 - Hjälpa de andra att se komplexiteten

Medborgardialog i komplexa frågor

Åre kommun

"Tillsammans skapar vi en hållbar framtid för alla i storslagen fjällmiljö"

are.se | kundtjänst@are.se | 0647-161 00

-
- **Befolkning per 1 feb 2021 = 12088 personer.**
 - **Sveriges 11:e största kommun (8 237 km²)**
 - **Sveriges 6:e blötaste kommun (1/7 sjöar)**
 - **Befolkningstäthet: 1,67 invånare/km² (Sverige 19,6 invånare/km²)**
 - **Samisk förvaltningskommun med 5 samebyar i kommunen.**
 - **6 bygder. Minst 1 skidanläggning i varje bygd.**
 - **Besöksnäringen är hjärtat**

- **43% av skatteintäkterna kommer från småföretagare.**
- **Sveriges näst snabbast växande kommun sett till befolkning (+3%)**
- **Andel högutbildade är ca 5% lägre än rikssnittet.**
- **Näst högst andel företagare i Sverige 12,5%**
- **Tjänar mindre och betalar högre andel skatt än Sverigemedlet**
- **Omsätter en dryg miljard. Ca 50 % skatteintäkter. 25 % Utjämningsbidrag 25 % intäkter**

Medborgardialog om integration i Mörsil

- Nyanlända en resurs och tillgång, faktor för tillväxt
- Lyckad integration !?
- Ironiska kommentarer, Ifrågasättande, rykten och snack om nyanlända
- Nåt som skavde och bubblade
- Vi hade inte hela bilden
- Komplex fråga med spänning!

Vi främjar migrationens möjligheter genom att driva ett projekt som medfinansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden.

Hur vill vi leva tillsammans i Mörsil?

- Mörsil – en levande by?
- Skolans roll i Mörsil
- Trygghet & otrygghet
- Föreningsliv
- Mellanmänniska möten och mötesplatser
- Sammanhållning och splittring
- Ansvar, inställning och inkludering – integration
- *70 intervjuer: medborgare, förtroendevalda, tjänstepersoner*
- *Nå de som vanligtvis inte hörs – söka upp*
- *Tydliga motsatsförhållanden i perspektiv*

Vi främjar migrationens möjligheter genom att driva ett projekt som medfinansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden.

Trygghet och otrygghet

Det är lugnt och tryggt i Mörsil. Jag känner mig säker här. Det var tryggare förr.

Att bygga vidare på

- Det är lugnt, tryggt och tyst i Mörsil.
- Barnen kan vara ute själva här utan att vi är oroliga och vi kan lämna sakerna utomhus utan att de försvinner under natten.
- *"I Mörsil kan jag gå på kvällen utan att vara rädd."*
- Skönt att slippa stöket i Åre.
- Känns som vi lever som en stor familj här där alla hejar, man kan lätt få hjälp och det är en trevlig stämning på byn.
- Det finns inga problem i Mörsil.

"Jag känner mig säker här"

Utmaningar

- Vår dörr har varit olåst i fyra år, men nu är känslan att vi måste låsa efter stöld och skadegörelse i området.
- Det är ofta 3 killar ihop, i 13 - 20 års åldern som ger sig på. Misshandel på bussen, rånförsök. Det ger en otrygghet.
- Jag känner mig obekvämt på bussen från Åre på kvällen.
- *"Min fru är rädd, vågar inte gå genom Sjöstigen då man aldrig vet vad muslimska män kan göra."*
- Dåligt med vägbelysning, det känns otryggt.
- Saknar polisiär närvaro i Mörsil och en medvetenhet om att det finns droger, våld i nära relationer även här.

"Det var tryggare förr"

Skolans roll i Mörsil

Skolan är en viktig del i Mörsil. Den fungerar bra och har påbörjat ett arbete med att möta utmaningarna med elever och vårdnadshavare med olika bakgrund och socioekonomiskt svaga.

Det är stökigt på skolan och personalen har svårt att hantera utmaningarna de har. Flera rektorsbyten har lett till brist på kontinuitet i arbetet, oro och brist på rutiner. Förskolorna är segregerade.

Att bygga vidare på

- "Kommunikationen fungerar bra, vi har bra kontakt med lärarna och vice versa."
- Med nyanlända i skolan har jag fler kamrater att välja mellan och nya kompisar.
- "Jag har inte upplevt rasism på skolan."
- "Jag har inget emot nyanlända på skolan, de är välkomna hit!"
- Skolan tar hand om spridningen av nyanlända och infödda elever på skolan.
- Bra att det finns grupprum i skolan att gå till när det är stökigt i klassen.
- Skolan är tillåtande, försöker och jobbar för att få in fler perspektiv och för att människor ska mötas.
- Skolan är mer livfull och kraftfull nu med inflyttade nyanlända elever.
- "Alla är sociala och positiva i skolan, det är sällan bråk."
- Skolan har en mångfald av elever/ vårdnadshavare som berikar men som är svår att hantera.
- Skolan behöver jobba tillsammans med personal, föräldrar och barn för en förändring – där finns kraften.
- Skolan har en bra grund och verktyg att jobba med detta, men behöver bli ännu bättre på det.
- Vi behöver få hjälp att få till mer blandade barngrupper på Gävan.
- Skolan är en jätte viktig del i Mörsil.

"Förskolan är en bra mötesplats för föräldrar"

"Många elever med låg utbildningsbakgrund och obehöriga lärare skapar en negativ process vi måste motverka"

"Mörsil skola har dåligt rykte jämt, fast de kämpar och inte är sämre eller bättre än någon annan skola"

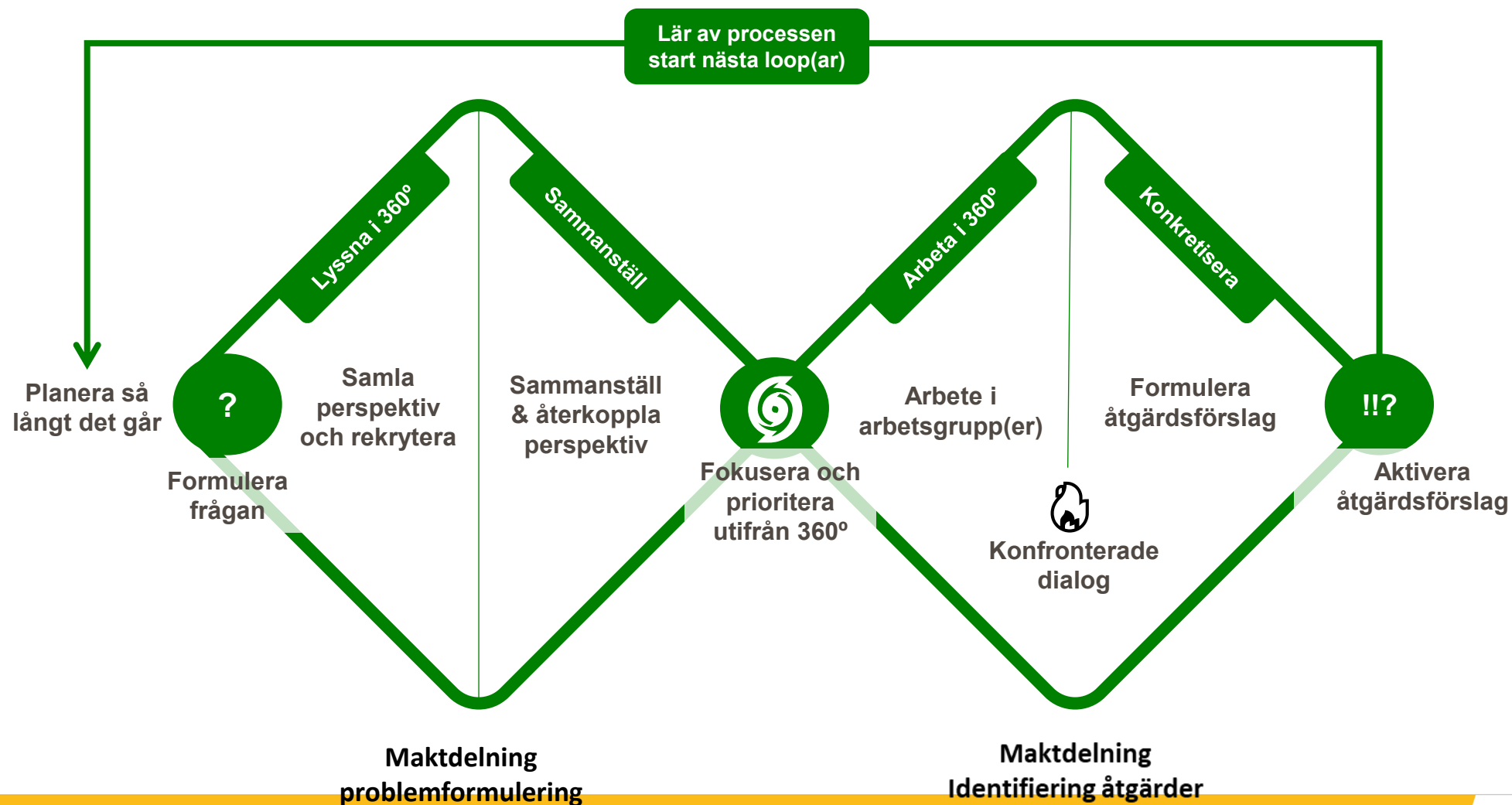
"Skolan har potential att vara en plats för riktiga möten mellan människor och för ungdomars integration"

Utmaningar

- Förskolorna i Mörsil är segregerade, på den kommunala är det officiella språket inte svenska.
- Segregerade förskolor senare lägger integrationen och leder till negativa kommentarer om den kommunala förskolan och om nyanlända i samhället.
- Nyanlända föräldrar klarar inte kraven som den kooperativa förskolan ställer på dem.
- Den kooperativa förskolan kan selektera i sin kö.
- "Tror inte att alla vill att sitt barn ska gå på en förskola med barn med en annan bakgrund"
- "Skolan har inneboende personella resurser och kompetens på skolan – men den efterfrågas inte."
- Många rektorsbyten på skolan vilket ger oro, ingen kontinuitet eller rutiner. Lärare flyr därifrån.
- Det är stökigt och bråkigt, tjafs mellan elever, mobbing och skitprat – vissa lärare struntar i det.
- "Det finns en vit förskola och en brun."
- Det är en gruppindelning i skolan – nyanlända och svenskar.
- Det finns rasism på skolan där elever pratar illa om varandra.
- Skolan försummar möjligheten att människor möts på riktigt – vilket skapar motsättningar.
- "Det är killarna i klassen som hörs mest. Det är några tjejer som håller på - tjejer mot tjejer."
- "Det är de nyanlända i klassen som är mest högljudda och bråkar mest."
- De nyanlända eleverna tar alla resurser och försämrar kvalitén på undervisningen.
- När Duveds skola är färdig är jag rädd för att elever från Undersåker kommer välja Duved istället – då blir högstadieskolorna mer segregerade.
- Skolan klarar inte av den sociala biten av elever med olika bakgrund och socioekonomiskt svaga.
- Personalen på skolan har förutfattade meningar och låg kunskap om att tänka inkluderande.
- Mörsils skola har lägre behörighetsgrad hos lärare i vissa stadier – viktigt att motverka det.
- "Det är en stor skola med många elever som har det jobbigt, då blir det stökigt – skolan borde få bättre resurser att hantera det."
- Det behöver komma fler incidentrapporter från skolan till politiken så att vi får vetskap.
- "Vi är medvetna om den socioekonomiska utmaningen på skolan men vet inte om det vi gör ger de resultat vi vill ha."
- Skolan fungerar inte; låga skolexamen, mobbing, kränkningar och konflikter – ingen schysst arbetsmiljö.
- Politiska beslut om skolans/förskolans organisation kan motverka eller förstärka segregation.
- Det är en utmaning att få alla föräldrar att förstå skolsystemet.

Vilka samhällsfrågor vi undviker idag som därmed förhindrar integration?

Medborgardialog i komplexa frågor

Teman att arbeta med

Arbetsgruppen

- 4 förtroendevalda, 5 chefer/ tjänstepersoner
- 10 Mörsilbor med **olika perspektiv** och olika "representation"
- Få med de som berörs men vanligtvis inte är med

Teman

- ☐ Mellanmänniskliga möten och mötesplatser
- ☐ Integration – ansvar, inställning & inkludering

Vi främjar migrationens möjligheter genom att driva ett projekt som medfinansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden.

Åtgärdsförslag

Gemensam vårstädning

Mötas genom att göra något tillsammans, kollektivt ansvar för sin by, gemenskap, tillhörighet och stolthet

Aktivera Mörsil i Mitten

Paraply och struktur för att koordinera och kanalisera engagemang och vilja hos Mörsilbor, föreningar och företagare till en gemensam kraft för utveckling av byn.

Skolan i mitten – en mer öppen och tillgänglig skola

Skolans lokaler är en resurs för gemensamma aktiviteter och mellanmännsliga möten. Arena för att bygga relationer mellan elever, vårdhandshavare, skolpersonal.

Vi främjar migrationens möjligheter genom att driva ett projekt som medfinansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden.

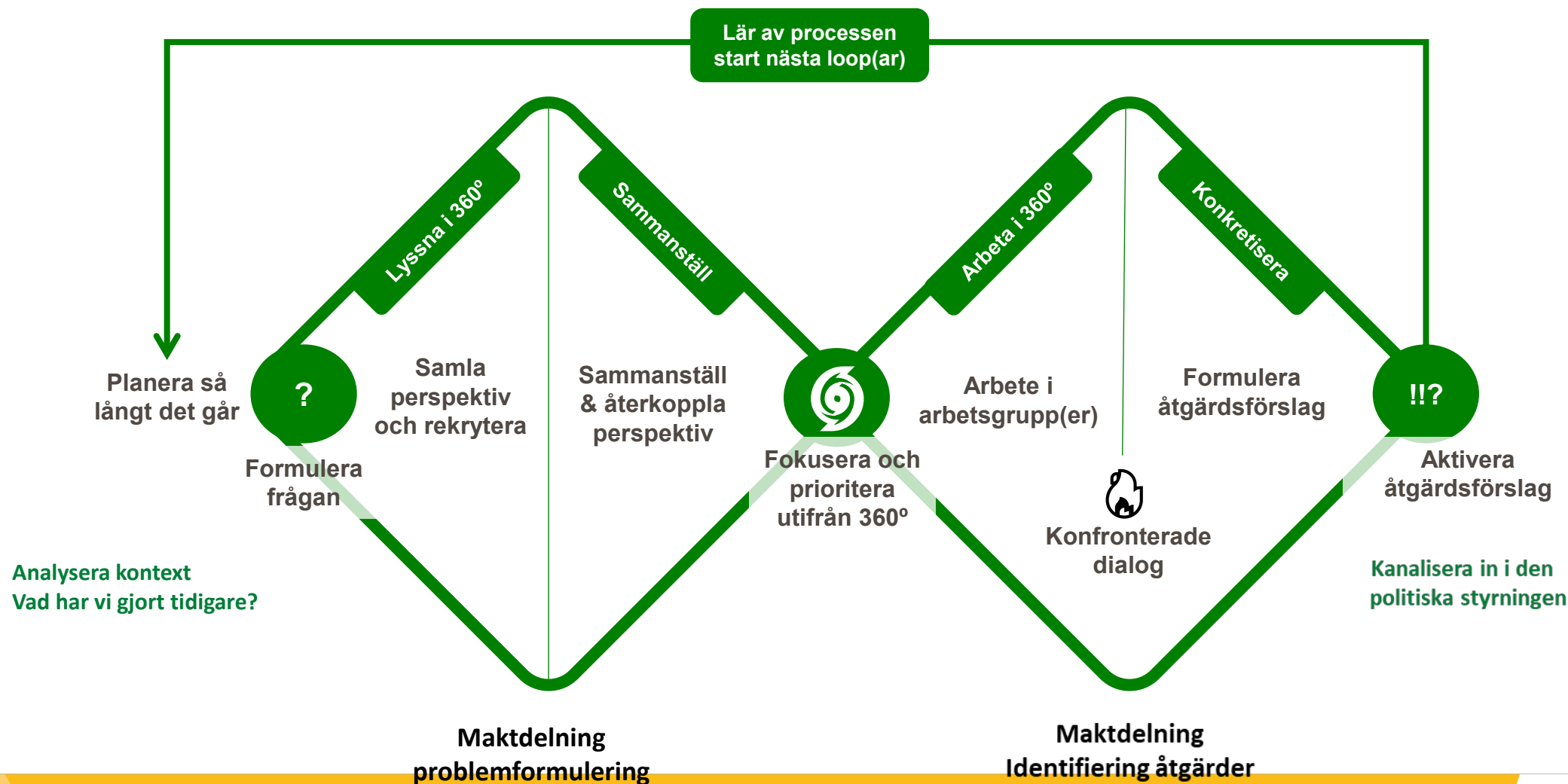
Effekter & lärdomar

- Ökad kunskap, förståelse och insikter för varandra och andras perspektiv.
- Ökad tillit och förtroende till varandra och till Åre kommun.
- Gediget förarbete, intervjuer och perspektivrapport utan censur – superviktigt!
- Tydlig struktur och förarbete inför arbetsmötena
- Neutral och opartisk samtalsledare - konstruktiva samtal
- Prioritering – att inte ta sig vatten över huvudet
- Fokus på både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder
- Den interna förankringen/motstånd?
- Hur kommunicera med de som ej varit med?
- Missat någon/några?
- Fler Mörsilbor med i arbetsgruppen – bredare bas
- Digitalt har funkat över förväntan

Vi främjar migrationens möjligheter genom att driva ett projekt som medfinansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden.

Medborgardialog i komplexa frågor

Vilka samhällsfrågor vi undviker idag som därmed förhindrar integration?

- Vilka strukturer (fysiska och mentala) behöver förändras för att skapa dessa samtal?

Medborgardialog

En utbildning för förtroendevalda och tjänstepersoner

Utbildningen riktar sig till förtroendevalda och tjänstepersoner i kommuner och regioner som vill vara med och utveckla arbetet med medborgardialog. Den består av fem korta moduler som visar nyttan med medborgardialog och hur du skapar goda förutsättningar för ett lyckat resultat.

Du kan göra utbildningen individuellt eller i grupp. Om det är första gången du gör utbildningen bör du gå igenom modulerna steg för steg i nummerordning. Varje modul tar cirka 10 minuter.

1 Nyttan med medborgardialog

Den här modulen presenterar ämnet medborgardialog och olika perspektiv på nyttan av dialog.

Starta

2 Framgångsfaktorer för medborgardialog

Den här modulen handlar om hur medborgaren kan ha inflytande i olika delar av styrprocessen. Den tar också upp betydelsen av att lyssna på grupper som inte aktivt gör sig hörda samt vad som krävs av olika roller för en framgångsrik dialog.

Starta

3 Möt medborgaren

Den här modulen ger exempel på medborgardialoger med olika nivåer av delaktighet och olika metoder för dialog. Den belyser också vikten av att veta vem som gör vad och att skriva en projektplan.

Starta

4 Kommunikation för en lyckad medborgardialog

Den här modulen handlar om kommunikation före, under och efter en medborgardialog. Den tar upp betydelsen av att kommunicera ur ett mottagarperspektiv och hur medborgarens engagemang kan stärkas med hjälp av rätt kommunikation.

Starta

5 Medborgardialogens resultat

Den här modulen handlar om betydelsen av att ta ställning till resultat och att utvärdera för att skapa ett långsiktigt arbete med medborgardialog.

Starta

<https://medborgardialog.utb.skr.se/>

Demokratiressan – en podcast om demokrati

Podcasten Demokratiressan handlar om medborgardialog, medskapande och demokrati på lokal och regional nivå. Avsnitten fokuserar på olika aspekter som utvecklar demokratin samt stärker relationen mellan medborgare och kommunen eller regionen.

<https://skr.se/26542.html>

Medborgardialog 6 april 2021

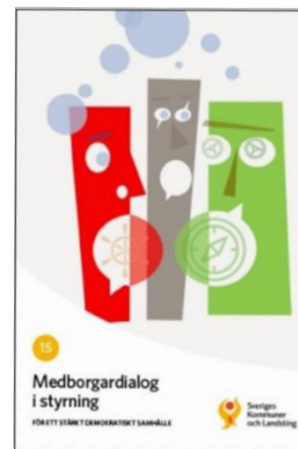
6 april 2021

[Läs på webben](#)

Välkomna till SKR:s nyhetsbrev om medborgardialog!

<https://skr.se/4944.html>

<https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-780-0.pdf?issuusl=ignore>

www.dialogguiden.se

<https://www.facebook.com/groups/medborgardialog>